

az alapja a földreform eljárás során és ugyanebben a keretben merül fel a tagosítás korszerű és esetleg országos viszonylatban mozgó gondolata is.

Bennünket magánjogászokat érdekelhetnek elsősorban azok a nem egy előkelő felszólaló részéről propagált módozatok, amelyek a mai pénzsűk viszonyok között az új földbirtokpolitika azonnali megvalósításának lehetőségét egyenlőre valami, tulajdonra átváltható haszonbérleti, örökhaszonbérleti vagy új haszonvételi típusban keresik. Szerintem a magánjogi rend és biztonság szempontjából járhatatlan uton, mert az a kisbérelő telepes, aki tanyát épít, a haszonbérleti telepére, az onnan többé el nem megy, tömegesen el sem mozdítható, a földtulajdonossal szemben hallatlan helyzeti előnybe kerül s nem lesz más illúziója, minthogy a föld tőkeértékének megfizetése nélkül jusson mielőbb annak korlátlan tulajdonjogához. A földtulajdonos és a földhöz juttatott között a közvetlen jogviszonyt és közvetlen surlódási felületet a társadalmi béke érdekében, megítélésem szerint már az első perctől kezdve ki kellene zárni!

Határozott formában jelentkezik az a követelés is, amely egy ideális kisbirtokminimum további szétforgácsolódását, elosztását még az örökösödési jogviszonyokon keresztül is meg akarja akadályozni.

Speciális, mély és érdekes jogi kérdések ezek, amelyek a szakjogászok megfontolására és megbeszélésére érdemesek.

Szerkesztőség.

ÜGYVÉDSÉG.

Az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíj-intézet reformja.

Köztudomásu ma már, hogy az intézeti járulékok nemfizetése következtében az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíj-intézet helyzete válságosnak mondható. De köztudomásu az is, hogy ennek az oka elsősorban az ügyvédség nehéz helyzetében keresendő, ahogy a járuléktartozások felszaporodása s az ennek következtében megindult és sok esetben már végig folytatott törlési eljárás következtében úgy Budapesten, mint vidéken a kar tagjainak nagy része is válságos helyzetbe került és százkra megy azoknak az ügyvédeknek a száma, akik, ha gyors segítség nem érkezik, egzisztenciájukat fogják veszíteni.

Hogy a helyzetképet tisztán és objektíven tárjuk olvasóink elé, le kell szögeznünk, hogy azok, akik ma a törlés veszélye előtt állanak, bizony nem mind olyanok, akik hibájukon kívül jutottak ebbe a helyzetbe, hanem bizony sokan maguk

hibásak abban, hogy nem fizették ki tartozásaikat, hanem hagyták felszaporodni hátralékaikat. Ha végig nézzük a hátralékosokat, nem egy olyat találunk köztük, aki autót tart, vagy 4—5 szobás lakása van, de éveken keresztül semmi, vagy csak nagyon kevés tagdíjat és nyugdíjintézeti járulékot fizetett. Legyünk őszinték, az utolsó években divatba jött a nemfizetés. S ennek oka az az uralomrajutott ügyvédpolitikai elgondolás, hogy nem a kar összesége érdekében keresztülvitt nagy és eredményes akciók, hanem az egyes ügyvédek érdekében kifejtett tevékenység merítette ki sok vezetőnk energiáját. Már máskor is bíráltuk ezt a rendszert, amit akkor is úgy jelöltünk meg, hogy a kis személyes szivességtévesek rendszere, az ami a kari politikában divattá lett s uralomra jutott, s amely átmeneti és személyes kis sikerek és látszólagos előnyök kiélvezése után most érkezik el a konzekvenciák levonásának korszakához, s a legsürgősebb intézkedések szükségesekek a kar csődjének megakadályozásához.

A sürgős intézkedések szükségességét a jelenlegi Igazságügyminiszter úr is belátta, és a kar nyilvánossága előtt már több ízben tett ígéretet a helyzet sürgős szanálására. A miniszter úr be is váltotta ígéretét és a szanálást célzó törvényjavaslattervezet ma már a kamarák előtt fekszik, hogy észrevételeiket és javaslatukat sürgősen tegyék meg. El kell ismerünk, hogy a javaslat intenciói a legnemesebbek és valóban a Nyugdíjintézet érdekeinek és fenntartása biztosításának szemelött tartása mellett, az egyes ügyvédek érdekeit is igyekszik messzemenően szemelött tartani, különösen azzal a tervezett intézkedésével, hogy a fennálló hátralékok megfizetésére és a törlések foganatosítására 2 évi halasztást kíván adni a hátralékosoknak. Mégis, a kérdéssel gyakorlatilag foglalkozók úgy véljük, hogy a törvényjavaslattervezet sok tekintetben módosításra szorul, hogy célját: a Nyugdíjintézet fennállásának biztosítását és ugyanakkor a tagok százainak egzisztenciájuk megmentését, elérhesse.

A nemfizetés végső szankciójaként a kamara tagjai közül való törlést a javaslat fenn akarja tartani. Ez a tervezett intézkedés megítélésünk szerint a kar többségének véleményével is megegyezik, és természetesen következik a kollektív és kötelező biztosítás rendszerének, az eddigi tartalékolási rendszer mellett való fenntartásából. A törlési szankciót elejteni csak a fakultatív biztosítási rendszerre való áttérés esetén, vagy a szociális biztosítás nálunk kirovó-kiosztó rendszernek nevezett módosításának bevezetése esetén volna lehetséges. A kar többsége pedig ma is az eddigi, a magántisztviselők tartalékolási szabályai szerint felépült biztosítás rendszerét kívánja fenntartani.

A törlések lefolytatásának objektivitására különböző garan-

ciális rendelkezéseket tartalmaz a tervezet. Nevezetesen, úgy rendelkezik a tervezet, hogy azt a tagot, aki a járulékait vagy annak egy részét az esedékességtől számított 2 év alatt 5% -os kamataival együtt teljesen ki nem egyenlíti, akkor nemcsak nyugdíjintézeti tagsága szűnik meg, hanem őt az ügyvédek névjegyzékéből törölni kell. A törlést kimondó határozatot azonban a kamarának egy hónap alatt meg kell hoznia. Az esetleges jogorvoslatot 8 nap alatt fel kell terjeszteni a Kúriához. A jogerős határozatot pedig a jogerőre emelkedéstől számított 2 hónap alatt foganatosítani kell. Ezek a rendelkezések valamivel szigorúbbak ugyan, mint a jelenleg érvényben lévő rendelkezések, de abszolút biztonságot nyújtanak az eljárások kivételmentes, objektív lefolytatására.

A régi hátralékok rendezésére, mint említettük, a tervezet két évi határidőt engedélyez, amely határidőn belül az időközi folyó járulékokat is rendeznie kell a hátralékosnak. A tervezetnek ez az intézkedése nézetünk szerint nem érné el célját. Egyrészt azért nem tartjuk kielégítőnek ezt a tervezett intézkedést, mert a hátralékosok nagy részénél a 2 évi határidő nem elegendő, másrészt pedig azért, mert a 2 évi határidőn belül semmi szankciót nem ad azokkal szemben, akik ez alatt az idő alatt semmit sem fizetnének. Ez a rendelkezés a nyugdíj intézetre és kamarákra és egyenesen fenntartásuk veszélyeztetésével járna, de nem lenne előnyös az egyes tagokra sem, mert 2 év múlva az időközben minden bizonnyal felszaporodott hátralékokat még kevésbé tudnák megfizetni és egyszerűen állanának, valószerűleg még tömegesebben egzisztenciájuknak egyik pillanatról a másikra való elvesztésének veszélye előtt.

Elgondolásunk szerint a helyes megoldás egy amnesztia-paragrafus beiktatása volna. Az amnesztia szükséges és a Nyugdíjintézet érdekeit sem veszélyeztető mértékét úgy tartjuk megállapítani, hogy azok részére, akik az új törvényes rendelkezés életbeléptekor hátralékban vannak tagdíjakkal és intézeti járulékaikkal, e hátralék megfizetésére, annak összegétől és a hátralékos teljesítőképességétől függően legfeljebb 60 havi részletfizetést engedélyezhessen a kamara, amely részletfizetés ideje alatt havonként ne csak a hátraléknak egy hónapra eső összegét, hanem ezen felül a folyó járulékoknak ugyancsak havonként elosztott összegét legyen köteles a hátralékos befizetni. Aki ezt az amnesztia rendelkezést igénybe veszi, azzal szemben a régi, eddig folyamatba tett törlési eljárások hatályukat veszítik. Ha azonban a hátralékos az így engedélyezett részleteket be nem tartja, akkor az új törlési eljárás az általános rendelkezések szerint teendő ellene folyamatba.

Van olyan álláspont is, hogy a részletfizetés engedélyezése ne vonja maga után a régi törlési eljárások hatálytalani-

tását, hanem az csak függőben tartassék, amíg a hátralékos a részletfizetést betartja. Egy részlet (vagy esetleg 2—3 részlet) be nem tartása esetén azonban ne legyen szükséges új törlési eljárást indítani ellene, hanem a felfüggesztett eljárást folytassák. (Esetleg másnap tegyék közzé a törlést!) Ezt az álláspontot azonban a legmesszebbmenően helytelenítenünk kell. Egyrészt azért, mert meg akarja csonkítani azokat a kedvezményeket, amiket a Miniszter úr is hajlandó és szükségesnek tart megadni, másrészt pedig azért, mert felemás rendelkezésével nem tüntetné el azokat a méltánytalanságokat és egyenlőtlenségeket, amik a törlési eljárások eddigi egyéni elbírálása során önkéntelenül adódtak.

Csak helyeselni lehet és hisszük, hogy a miniszter úr is méltányolni fogja azt a kívánságot, hogy ennek az amnesztiának a keretébe belevonassanak azok az ügyvédek is, akik ellen a törlési határozat már közzététetett.

A tervezetet a Nyugdíjintézet érdekeit a nemfizető tagokkal szemben még messzebbmenően is meg akarja védeni, és úgy intézkedik, hogy az olyan tagnak, aki az évi járulékkal vagy annak egy részével az esedékességtől számított egy évig hátralékban marad, tagsági jogai az egy év leteltétől szünetelnek (megszűnés csak 2 év letelte után következik be.) Ez a rendelkezés is csak helyeselhető, mert nem kívánhat teljesítést az intézettől az a tag, aki maga nem teljesíti kötelezettségeit. A szünetelés alatt a jogok visszaszerzésére, a hátramaradottak jogainak megóvására megfelelő rendelkezések vannak a tervezetben.

Meg kell még említenünk, hogy nem tartjuk helyesnek a javaslatnak azt az intézkedését, hogy ezentúl úgy a kamarák, mint a Nyugdíjintézet parallel járhasson el és foganatosíthasson behajtási lépéseket a tagok ellen. Gyakorlati előnye sem a kamarának, sem a Nyugdíjintézetre nézve nem lenne egy ilyen rendelkezésnek, az adminisztratív teendőket és költségeket szaporítaná, az egyes tagokra nézve pedig csak felesleges kellemtelenséget jelentene a kétoldali végzatúra. Méltányos és reméljük, hogy meghallgatásra talál az a kívánság, hogy a tagok ellen foganatosítandó végrehajtásokat a bírósági végrehajtók minimális díj ellenében legyenek kötelesek foganatosítani. A végrehajtói kar, amelynek eltartója a költségelölékezés és felelősség folytán mégis elsősorban az ügyvédség, tartozik ezzel az ellenszolgáltatással az ügyvédi kamaráknak.

Nagyon fontos volna nézetünk szerint, ha meghallgatásra találna az a kívánság, ami a kar széles rétegeinek óhaja, hogy a jövőben a tagdíj és nyugdíjintézeti járulék esedékessége nem egy tételben, hanem az illető év 12 hónapjára elosztva, havi részletekben állapíttassék meg. A fizetés úgy kellene, hogy tör-

ténjen, hogy az új kivetés megtörténtéig az előző évi alapon, s azután azt kiegészítve az új kivetésnek megfelelően legyenek megállapítandók az esedékes részletek. Sok nehéz helyzetben lévő ügyvédre nagy könnyítést jelentene ez a rendelkezés, már pedig minden könnyítés elősegíti a fizetési szándékot, s így közérdekűnek tartjuk a rendelkezés megvalósítását. A Nyugdíjintézet érdekeit pedig nem veszélyeztetné ez a könnyítés, mert a kamatozás a részletek esedékességétől számítana.

A reform során a kamarák helyzetén is segíteni kell. Nincs helyünk arra, hogy ezeket a kérdéseket is részletesen tárgyaljuk, de két elvi állásfoglalásunkat le kell szögeznünk. A jövőre nézve a kamaráknak a Nyugdíjintézettel szembeni felelősségét meg kell szüntetni, még pedig teljesen. Akkor, amikor a Nyugdíjintézet minden garanciát megkap: a szüneteltetést és az igények megszűnését, sőt azon felül a törlési szankciót is, nem szükséges ezen kívül a kamarai felelősség, amely különben is bizonyos vállalkozói szellemet vitt be a kamarai közügyekbe. A javaslat által kontemplált korlátozás, hogy t. i. a kamara csak akkor nem felelős, ha a folyó járulék 90%-át és ezenfelül a hátralékának megállapított részletét behajtja, legalább is a legközelebbi évekre írott malaszt maradna. A hátralékok törlesztésére pedig nem elég a 30 félévi részlet, mint ahogyan a javaslat tervezi. Meg kell adni a kamarák által kért 60 félévi részletet, mert nem lehet a teljes szanalást épen most és ilyen rövid időre elosztani. A mai generáció épen elég terhet visel saját rossz konjunkturája folytán, ugyancsak elég terhet vett át az előző generációtól, nincs abban semmi veszedelem, s nem szól ellene a méltányosság sem, hogy ennek a szanalásnak a terhei részben a következő generációra is átháruljanak. Hiszen az előnyeit is épen úgy fogja élvezni, mint a mai generáció.

Dr. Pályi Gyula.

Az Országos Ügyvédszövetség IV. vándorgyűlése (Pécs 1933. június 28.- július 1.)

Akik aggodva figyelik: nem válik-e a túlgyakori hangoztatás által a közvélemény előtt fakó frázissá a magyar ügyvédség altruizmusának tétele, a karnak vívódásai és vergődései közepette is újra meg újra elsősorban a közérdekért való sikraszállása, aligha fogják büszkeség és meghatottság nélkül letenni kezükből az Országos Ügyvédszövetség pécsi vándorgyűlésének irományait és határozatait.

Nem válhatik frázissá az, ami újra meg újra *tettekben* fejeződik ki; már pedig a IV. vándorgyűlés munkája — habár a do-